

1.- INTRODUCCIO

El projecte **Aliments per la solidaritat** va iniciar el seu funcionament l'any 1995 per part de l'Ajuntament de La Seu d'Urgell, el Consell Comarcal de l'Alt Urgell i Creu Roja per tal de poder donar suport a les famílies en situació de risc socioeconòmic. En aquells moments es va sol·licitar una subvenció des de l'administració per tal de poder acollir-nos als aliments de la CEE i es va comptar amb la col·laboració de Creu Roja pel repartiment d'aquests aliments.

Posteriorment i donat que Càritas també comptava amb ajuts per aquest concepte, es va acordar unificar esforços per tal de rendibilitzar els recursos i no duplicar ajuts creant un circuit comú i potenciant el treball en xarxa. Per complir aquests objectius s'adhereix al projecte Càritas Parroquial.

L'Any 2005 els Serveis Socials de l'Alt Urgell (ajuntament i Consell Comarcal), Càritas, Creu Roja i amb la implicació de la Seu Solidària s'actualitza el projecte inicial i s'hi inclouen les campanyes de recollida d'aliments.

Des del 2005 i fins l'actualitat el projecte d'aliments s'està duent a terme de manera conjunta entre l'administració pública (des del 2010 Consorci d'Atenció a les Persones de l'Alt Urgell) i les entitats del tercer sector de l'Alt Urgell (Creu Roja, Càritas i Seu Solidària).

2.- OBJECTIUS

- ✓ Proporcionar aliments a persones i famílies amb necessitats socials greus.
- ✓ Pal·liar situacions d'urgència social.
- ✓ Promoure l'autonomia personal i social.
- ✓ Coresponsabilitat.
- ✓ Apoderament
- ✓ Promoure hàbits saludables
- ✓ Educació en l'alimentació

3.- METODOLOGIA

El projecte aliments per la solidaritat atén a les persones que es troben en una situació de vulnerabilitat important que fa que presentin dificultats per poder cobrir les seves necessitats bàsiques, entre elles l'alimentació

Tots els nuclis familiars beneficiaris del projecte provenen dels Serveis Socials Bàsics. Aquest Servei compta amb 8 professionals (6 treballadores socials i dues educadores socials) per tota la comarca de l'Alt Urgell. Són les treballadores socials qui fan l'estudi social de la unitat familiar que arriba als serveis socials i, en funció de l'estudi i valoració de cada cas en concret, es realitza un pla de millora consensuat amb les

famílies que és el que marca tot el seguiment de la unitat familiar. En aquest pla de millora s'assigna un professional de referència i es la base per l'apoderament i la resolució o millora de les problemàtiques detectades. Els diferents tipus d'ajuts es valoren en funció de la necessitat existent en cada moment i totes són un suport per alleugerir o solventar la situació d'urgència però, sense oblidar la funció del treball social: treballar l'objectiu a aconseguir perquè es surti de la situació de vulnerabilitat i/o risc existent. Els serveis socials tenen com objectiu potenciar les habilitats que tota persona té, crear sinèrgies i apoderar a les persones perquè es vegin capaces de ser les protagonistes de la seva història de vida. Els Serveis Socials i els ajuts han de ser una "anècdota" al llarg del seu camí i no una forma de vida.

Un cop feta la valoració del cas i, si la persona reuneix els requisits establerts per ser beneficiària del projecte d'aliments per la solidaritat, és quan se'ls informa del projecte i dels drets (a rebre els aliments amb la periodicitat marcada, que són per consum propi de la seva unitat familiar ...) i deures (no se'ls poden vendre ni cedir a d'altres famílies, que han de mantenir els aliments en bon estat, que han de complir en la recollida i avisar si no poden anar-hi...) que tenen per formar-ne part.

La distribució dels aliments es fa al local de Càritas situat al Carrer Canonges núm. 5 de La Seu d'Urgell els dilluns i dijous de cada setmana de 9:30 h. a 11:30 h. i el primer dilluns del mes a Organyà en un local cedit per l'ajuntament del municipi per tal de facilitar l'accés de les famílies beneficiàries de la zona sud de l'Alt Urgell.

El repartiment dels aliments es fa amb voluntaris i voluntàries de les entitats del tercer sector.

El projecte d'aliments per la solidaritat, any rere any, ha augmentat pel que fa a l'adquisició de productes; a més dels aliments que ens arriben de la CEE, es compta amb excedents locals (diversos supermercats i botigues col·laboren amb la cessió d'aliments), les campanyes de recollida a les escoles i el gran recapte així com aportacions de les entitats del tercer sector i administració quan s'exhaureixen aliments de primera necessitat.

Cal deixar constància que, aquest any 2016, la Mancomunitat d'escombraries de l'Urgellet ha cedit tots els beneficis del reciclatge de la matèria orgànica al projecte.

A nivell metodològic cal destacar la importància de les entitats del tercer sector i els seus voluntaris tant pel que fa al repartiment dels aliments com en la recollida dels mateixos dels diferents establiments de La Seu d'Urgell així com el desplaçament al municipi d'Organyà.

El tipus i la quantitat d'aliments que reben les famílies va en funció del nombre de membres de la unitat familiar, de si hi ha infants i també de les existències. En el moment que manquen productes com la llet, conserves o d'altres productes que es consideren importants, s'adquireixen, enguany amb l'aportació de la Mancomunitat.

4.- RESULTATS ANY 2016

4.1.- Persones ateses

El total de persones ateses l'any 2016 ha estat de 634 persones que formen part de 254 unitats familiars. L'increment de persones ateses es considerable.

Tipologia de famílies	Quantitat	Percentatge
Monoparentals	25	9,84%
Nombroses	85	33,46%
Persones soles	20	7,87%
Altres tipologies	124	48,83%
Totals	254	100%

4.2.- Procedència dels aliments

Font	Quantitat	Percentatge
Banc d'aliments de Lleida (Creu Roja)	21.664,23 Kg	31,36 %
Minves Alt Urgell	16.291,00 Kg	23,58 %
Gran Recapte	16.686,00 Kg.	24,16 %
Altres recaptos (escoles)	1.374,00 Kg.	1,99 %
Productes comprats	13.063,00 Kg.	18,91 %
Totals	69.078,23 Kg	100,00 %

Hem tingut una davallada de productes de la Unió Europea.

Deixar constància la recollida en relació a les minves durant l'any 2016, cal tenir en compte però que són el total de kgs. recollits que no vol dir que siguin els kgs que han arribat a les famílies. Per a l'any 2017 es pretén poder comptabilitzar les productes que no es poden donar a les famílies sigui perquè ens arriben caducats o perquè no estan en les condicions que marca la *“Guia de pràctiques d'higiene per a l'aprofitament segur del menjar en els sectors de restauració i comerç minorista”* de la Generalitat de Catalunya.

Destacar l'increment de productes del gran recapte i valorar molt positivament els altres recaptos que es realitzen a les diferents escoles, tant pel que fa als productes i kgs. recollits com per la sensibilització caps als infants i joves que aquestes campanyes comporten

5.- VALORACIÓ

El projecte **Aliments per la Solidaritat** ha anat creixent tant en nombre de persones beneficiàries com pel que fa a la implicació d'entitats privades, persones individuals i grans col·lectius que s'organitzen per donar resposta a l'augment de demanda d'un bé de primera necessitat que cal garantir a tothom en la millor mesura i qualitat possible.

Les campanyes i recaptos que es realitzen són importants per nodrir d'estoc el banc d'aliments, destacar la tasca de les entitats del tercer sector en tot el projecte en general i la participació dels seus voluntaris en particular pel que fa al transport, emmagatzematge i repartiment així com també la seva participació en el gran recapte.

Es valora molt positivament la participació dels joves dels instituts Joan Brudieu i IES Aubenç que, mitjançant els projectes d'aprenentatge i servei han participat activament en el gran recapte.

Tal i com s'ha esmentat en els darrers anys, el projecte aliments per la solidaritat, inicialment, es va proposar com a un complement de l'alimentació de les famílies en situació de vulnerabilitat però, la conjuntura econòmica que estem patint ha fet que, des del 2009 aquest projecte hagi anat creixent i estigui esdevenint imprescindible per moltes famílies de l'Alt Urgell. Cal remarcar que, les situacions més greus compten també amb suport amb vals d'aliments per part de Càritas Diocesana d'Urgell, la coordinació i el treball en xarxa és imprescindible pel treball social i, en definitiva per la millora del desenvolupament psicosocial de les famílies.

6. PROPOSTES DE FUTUR

L'equip tècnic dels serveis socials, es planteja un canvi important en relació al projecte d'aliments per la solidaritat i es planteja a les reunions de seguiment del projecte amb les entitats del tercer sector.

Donat que hi ha un canvi d'emplaçament del servei s'està treballant en la creació d'un supermercat solidari per tal de potenciar l'autonomia de les persones. Es busca que les unitats familiars beneficiàries del servei i concretament les persones adultes responsables puguin escollir els aliments que precisen tal i com farien si anessin a comprar a qualsevol establiment.

Per tal de potenciar els hàbits saludables, voluntaris i professionals els assessoraran per tal d'intentar aconseguir una dieta equilibrada, saludable i variada en la mesura de les possibilitats. Iniciarem aquesta experiència –bastant generalitzada arreu de Catalunya, sobretot a la província de Girona i Barcelona-, amb tots els aliments envasats de llarga durada de caducitat i és continuarà amb lots d'aliments frescos o caducitat curta. En funció de l'experiència i funcionament inicial es valorarà si es fa extensiu a d'altres productes.

Per poder dur a terme aquest canvi de metodologia s'ha refet totalment el projecte actualitzant els criteris d'accés i posant puntuació als aliments. Les persones, en funció del nombre de membres de la unitat familiar i de la seva situació econòmica tindran un màxim de punts que podran bescanviar per productes amb un màxim de punts per producte.

Som conscients que, aquest canvi de metodologia implica un increment de feina però totes i tots els membres implicats en el projecte però, estem d'acord que, millorar el servei, dignificar-lo cada cop més i fer coresponsables a les persones beneficiàries ajudarà a la seva autonomia.

Equip Tècnic dels Serveis Socials de l'Alt Urgell

La Seu d'Urgell, 5 de maig de 2017